

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **M. K.**, zast. JUDr. Boženou Boubínovou, advokátkou, se sídlem Lučanská 1802, Žatec, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 10. 2008, č. j. 42 Cad 183/2007 - 23,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 10. 2008, č. j. 42 Cad 183/2007 - 23, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 6. 10. 2008, č. j. 42 Cad 183/2007 - 23, odmítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 8. 2006, č. X, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Předmětným rozhodnutím žalovaná zamítla žádost žalobce o částečný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 43 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

V odůvodnění krajský soud uvedl, že žalobce se žalobou podanou k poštovní přepravě dne 10. 7. 2007 domáhal zrušení zmíněného rozhodnutí žalované. Z dokladů předložených žalovanou soud zjistil, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno do vlastních rukou dne 30. 8. 2006. Dnem určujícím počátek lhůty byla středa 30. 8. 2006, dvouměsíční lhůta k podání žaloby tak skončila v pondělí 30. 10. 2006. Lhůta ke včasnému podání žaloby nebyla zachována, neboť žaloba nebyla v poslední den lhůty předána soudu

nebo jemu zaslána prostřednictvím držitele poštovní licence. Soud proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pro opožděnost odmítl.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) ve lhůtě pro podání kasační stížnosti podání, které označil jako odpor. Namítal, že lhůta k podání žaloby byla dodržena, a odkázal na listiny k podání přiložené, tj. kopii podacího lístku ze dne 5. 9. 2006 a kopii *odporu* ze dne 1. 9. 2006, které adresoval žalované. Stěžovatel uvedl, že mu žalovaná vzápětí sdělila, že věc postupuje Krajskému soudu v Ústí nad Labem. Jelikož od soudu dlouho nedostal rozhodnutí, dne 6. 7. 2007 poslal soudu podání, aby se dozvěděl výsledek sporu. V tomto podání rovněž poukázal na *odpor* ze dne 1. 9. 2006.

Usnesením ze dne 20. 10. 2008, č. j. 42 Cad 183/2007 - 34, Krajský soud v Ústí nad Labem ustanovil zástupkyní stěžovatele pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Boženu Boubínovou, advokátku.

Žalovaná svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti nevyužila.

Dne 1. 12. 2008 byl spis předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 2. 12. 2008, č. j. 4 Ads 188/2008 - 43, vyzval žalovanou, aby se vyjádřila k podání stěžovatele ze dne 1. 9. 2006 a k podacímu lístku ze dne 5. 9. 2006, přiloženým ke kasační stížnosti, zejména aby sdělila, zda jí bylo přiložené podání doručeno, jakým způsobem bylo vyřízeno a proč netvoří součást dávkového spisu č. 560 325 0026.

Žalovaná ve vyjádření ze dne 12. 12. 2008 sdělila, že zmíněné podání stěžovatele jí zřejmě nebylo doručeno. Řízení u žalované začalo až dotazem krajského soudu ze dne 17. 8. 2007, zda nebyla proti jejímu rozhodnutí ze dne 11. 8. 2006 podána žaloba ze dne 1. 9. 2006. Na tento dotaz žalovaná odpověděla, že ke dni 5. 11. 2007 jí nebyla žaloba proti tomuto rozhodnutí doručena. Z absence podacího razítka na kopii žaloby žalovaná dovozovala, že podání pravděpodobně neprošlo její podatelnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem.* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 625/2005, www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud

proto považoval za důvod podání kasační stížnosti důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutí žalované ze dne 11. 8. 2006 bylo stěžovateli doručeno dne 30. 8. 2006.

Ze spisu krajského soudu vyplynulo, že stěžovatel v podání ze dne 6. 7. 2007, které krajský soud považoval za žalobu, uvedl, že dne 1. 9. 2006 adresoval žalované *odpor* proti zmíněnému rozhodnutí. V podání ze dne 10. 8. 2007 stěžovatel znovu podotkl, že dne 1. 9. 2006 podal prostřednictvím žalované žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 8. 2006. Ke kasační stížnosti stěžovatel přiložil kopii podacího lístku, který dokládá, že dne 5. 9. 2006 byla na poště 301 00 Plzeň 1 pod číslem R 055633 podána zásilka adresovaná žalované, jako odesílatel zásilky byl uveden stěžovatel. Ke kasační stížnosti dále připojil podání ze dne 1. 9. 2006, označené číslem napadeného rozhodnutí žalované, nazvané *Podání odporu proti rozhodnutí do vlastních rukou obdržené 30.8.06*. V tomto podání stěžovatel konstatoval, že se nemůže s rozhodnutím žalované ztotožnit, pokud jde o získanou dobu pojištění 3 roky a 187 dní. Stěžovatel popsal, kdy byl veden na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a kdy byl ve vězení, a požadoval, aby věc byla opětovně prozkoumána a dohledáno jeho pojištění.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Lhůta je zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že lhůta k podání žaloby je mimo veškerou pochybnost lhůtou procesní, což znamená, že k jejímu zachování postačí, je-li před uplynutím této lhůty podání předáno k poštovní přepravě. Příklad, kdy žalobce své podání adresuje přímo soudu, je výslovně upraven v § 40 odst. 4 s. ř. s.

Podle tohoto ustanovení lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.

Soudní řád správní však expressis verbis neuvádí, že by k zachování lhůty k podání žaloby postačovalo její předání k poštovní přepravě v případě, že by podatel žalobu adresoval správnímu orgánu, který vydal napadené rozhodnutí.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu lze citované ustanovení § 40 odst. 4 s. ř. s. analogicky aplikovat i v situaci, kdy je žaloba v zákonné lhůtě podána k doručení správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Tento závěr jednoznačně vyplývá z procesního charakteru této lhůty, koresponduje s názorem vysloveným v komentáři k

soudnímu řádu správnímu* a odpovídá též judikatuře týkající se ustanovení § 250m odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2002.

Zmíněné ustanovení občanského soudního řádu, podobně jako současný § 72 odst. 1 s. ř. s., upravovalo zachování lhůty, byl-li návrh podán ve lhůtě u orgánu, který vydal rozhodnutí. Vrchní soud v Praze v rozhodnutí ze dne 28. 12. 2004, sp. zn. 5 Cao 308/94, vyslovil, že *lhůta k podání opravného prostředku proti rozhodnutí správního orgánu podle citovaného ustanovení je lhůtou procesní, tedy lhůtou stanovenou předpisem upravujícím soudní řízení, a proto se na ni vztahují s ohledem na ustanovení § 246c o. s. ř. (o přiměřeném použití první a třetí části občanského soudního řádu) mimo jiná ustanovení i ustanovení § 57 o. s. ř. o počítání běhu procesních lhůt. ... opravný prostředek [byl] podán včas v zákonné lhůtě, přičemž datum, kdy uvedený správní orgán obdržel opravný prostředek, nemá z hlediska zachování lhůty právní význam.*

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že lhůta pro podání žaloby je ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. zachována i v případě, kdy žalobce žalobu ve stanovené lhůtě prostřednictvím držitele poštovní licence zaslal správnímu orgánu, který vydal žalobou napadené rozhodnutí. Není přitom relevantní, byla-li žaloba ve stanovené lhůtě tomuto správnímu orgánu též doručena.

V projednávané věci má Nejvyšší správní soud za prokázané, že stěžovatel ve lhůtě pro podání žaloby, která uplynula dne 30. 10. 2006, zaslal žalované podání své podání ze dne 1. 9. 2006, které je nutno podle jeho obsahu posoudit jako žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 8. 2006. Stěžovatel na tuto skutečnost opakovaně v řízení před krajským soudem poukazoval a své tvrzení doložil kopií příslušného podání a kopií podacího lístku, přiloženými ke kasační stížnosti. Lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 8. 2006 byla tudíž zachována.

Tvrdí-li žalovaná, že jí podání stěžovatele ze dne 1. 9. 2006 zřejmě nebylo doručeno, Nejvyšší správní soud konstatuje, že k zachování lhůty postačuje odeslání žaloby na adresu sídla správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Za doručení žaloby již stěžovatel odpovědnost nenese a případné pochybení pošty při doručování, či žalované při třídění došlých podání, nemůže jít k tíži stěžovatele, který v souladu s § 72 odst. 1 s. ř. s. žalobu podal v zákonné dvouměsíční lhůtě. Stěžovatel své podání zaslal žalované poštou, proto jeho kopie předložená soudu neobsahuje podací razítko žalované.

S ohledem na výše uvedené není podstatné, že žalovaná ve vyžádaném vyjádření popírá doručení podání stěžovatele, a tím i jeho tvrzení, že jej po doručení jeho podání ze dne 1. 9. 2006 informovala o postoupení věci krajskému soudu.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal žádný důvod pro odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., žaloba nebyla podána opožděně, a napadené usnesení je tudíž nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 10. 2008, č. j. 42 Cad 183/2007 - 23, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

* Vopálka, V., Mikule, V., Šimůnková, V., Šolín, M. Soudní řád správní. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, strana 172 - 173.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. *zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.* Na krajském soudu nyní bude, aby po eventuálním odstranění vad žaloby napadené rozhodnutí žalované přezkoumal v mezích žalobních bodů vytčených v jednotlivých podáních stěžovatele, a to včetně jeho podání ze dne 1. 9. 2006.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti a o odměně ustanoveného zástupce stěžovatele rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. v novém rozhodnutí ve věci krajský soud.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2009

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu